

Az országos kutatás eredményei

Amit a tanárodról tudni akartál, de nem merted megkérdezni

Mit gondol a tanárod a továbbtanulás-ról, mit javasol a pályaválasztáshoz, és mi a véleménye a felsőoktatásról? Egyáltalán mennyire tájékozott a bolognai folyamattal kapcsolatban? Kiket ismer el, vagy éppen utasít el a köz-életi szereplők közül?

Ha eddig nem tudtad ezekre a kérdésekre a választ, a Felvételi Információs Szolgálat (FISZ) most lerántja a leplet. A II. országos intézményveze-tői és szaktanári kutatásban ugyanis 265 érettségit adó középiskola 2263 pedagógusa vett részt. Az eredmé-nyekből csak részleteket áll módunk-ban közölni. A kutatás teljes elemzése a *www.fisz.hu* oldalon regisztráció nél-kül letölthető.

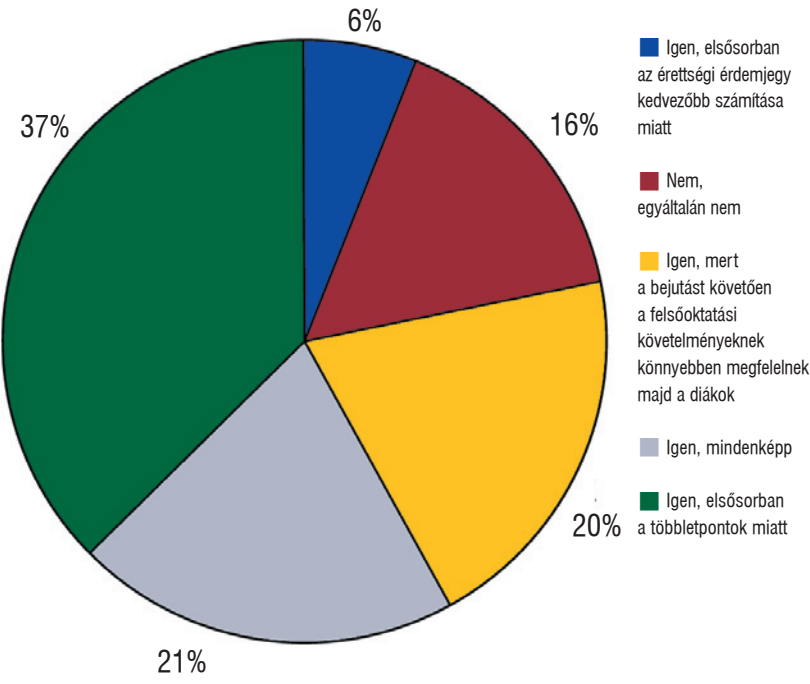
Emelt szintet javasolnak

Az emelt és középszint kérdése foglal-koztatta február 15-ig az egész diák-sá-got, nehéz volt az út a döntésig, amíg kialakult, hogy ki melyik szint mellett teszi le a voksát. Biztosat mondani a helyes döntésről csak a felvételi-idő-szak után lehet, de addig is összesítjük a tanárok véleményét.

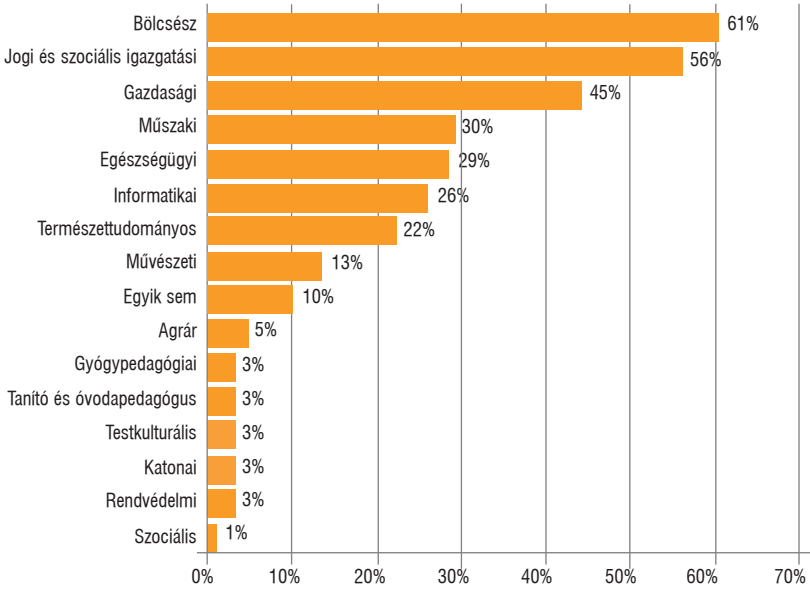
A karrierintézmények népszerű szakjaira (ahol nagy a túljelentkezés) a pedagógusok 84 százaléka látja szük-ségesnek az emelt szintű érettségit. Az indokok között első helyen a többlet-pontok, második helyen pedig a beju-tás utáni könnyebb helytállás áll. A vá-laszadók 21 százaléka – indoklás nél-kül – mindenképpen az emelt szintet látja szükségesnek. (lásd 1. ábra)

A pedagógusok számítása szerint – bár a tavalyi felvételi statisztikák alapján a továbbtanulási szándékok élén a gazdasági és kommunikációs pályák állnak – leginkább a bölcsész és jogi pályákon kell majd az emelt szintű érettségi a biztos továbbtanu-láshoz. A gazdasági pálya a harma-

Szükséges-e a karrierintézmények népszerű szakjaira (ahol nagy a túljelentkezés) az emelt szintű érettségi? (1. ábra)

A továbbtanuló középiskolásoknak mely szakcsoportokban lesz szükségük az emelt szintű érettségire a biztos bejutáshoz? (2. ábra)

dik, míg a műszaki pálya a negyedik helyen áll a rangsorban. A pedagó-gusok egyharmada azt ajánlja, hogy a megpályázott szakcsoport legalább egy felvételi tantárgyából tegyenek emelt szintű vizsgát a diákok. Ha a lista másik oldalát nézzük, akkor a szociális, rendvédelmi, testkulturális, tanító, gyógypedagógus és agrár szakcsoportokba készülőknek nem lesz szükségük az emelt szintre a be-jutáshoz. (lásd 2. ábra)

A bölcsész pályán leginkább az ide-gen nyelvet tanítók szorgalmazzák az emelt szintet (hiszen aki nyelvszakra készül, kötelező is emelt szintű érettsé-git tennie). A kutatásból az is kiderült,

A pedagógusok számítása szerint leginkább a bölcsész és jogi pályákon kell majd az emelt szintű érettségi a biztos továbbtanuláshoz.

hogy a pedagógusok a saját tárgyukkal szemben – természetesen – elfoglaltak: azon a pályán jobban szükségesnek lát-ják az emelt szintet, ahol oktatott tan-tárgyuk is felvételi tárgy. A biológiát ta-nítók az egészségügyi és természettu-dományos pályán, a magyart tanítók a bölcsész és jogi pályán látják szüksége-sebbnek az emelt szintet, mint a más tárgyat tanítók. Az idegen nyelvet ok-tatók minden pályán nagy arányban szükségesnek tartják az emelt szintű érettségit. A tanárok 50 százaléka he-lyesli az iskolán kívüli érettségi előké-szítők működését, 24 százalékuk nem ért egyet, a többiek pedig nem nyilvá-nítottak véleményt. A legjobb érettségi előkészítő szervezetnek a tanárok véle-ménye szerint fej fej mellett a DFT-

Budapest és az ELTE HÖK által szer-vezett képzések bizonyultak.

Az egyetemi oktatás kitűnő

A pedagógusok szerint a magyar felső-oktatás szakmai színvonala megelőzi az EU intézményeiét (magyar felsőokta-tás: 51% jó minősítés, EU: 45% jó mi-nősítés). Azonban az összes többi szem-pontból a pedagógusok sokkal rosz-szabbnak látják a hazai intézmények helyzetét, mint az Európai Felsőokta-tási Tér intézményeiét. A hazai intéz-mények nemzetközi versenyképessége még megközelíti az EU-s intézmények megítélését (magyar felsőoktatás: 43% jó minősítés, EU: 47% jó minősítés), azonban az intézmények közötti átjár-hatóság, a hallgatók érdekérvényesi-tése, valamint a kiegészítő szolgálta-tak színvonala (ide tartoznak a kollé-giumok, sportolási lehetőségek, infor-matikai felszereltségek) alapos kritikát kapott a pedagógusok részéről. A ki-egészítő szolgáltatások színvonalát a pedagógusok 40 százaléka rossznak ítéli, és a hallgatók érdekérvényesíté-sét is csak 10 százalékuk tartja jónak (szemben az EU-s 27%-kal).

Bolognai folyamat

A bolognai folyamat lépcsőiről, a vál-tozások mibenlétéről sok cikk látott napvilágot az Egyenes út az egyetem-re hasábjain is, hiszen kiemelten fon-tos, hogy diák és tanár egyaránt tájé-kozott legyen az átalakuló felsőokta-tásról. Az iskolaigazgatók 80 százaléka nyilatkozott úgy, hogy valamilyen mélységben ismeri a rendszert, vi-szont minden ötödik szaktanár és minden ötödik osztályfőnök még csak nem is hallott a bolognai folyamatról.

KATONA RENÁTA

Elismertek vagy elutasítottak?

Tanár-vélemény

A közéleti személyiségek elismertségéről és elutasí-tottságáról is véleményt nyilvánítottak a tanárok.

Elismert magyar XIX-XX. századi közéleti személyisé-gek (az első 3 helyezett):	
Göncz Árpád	41%
Orbán Viktor	13%
Nagy Imre	4%

Elutasított, magyar XIX-XX. századi közéleti személyi-ségek (az első 3 helyezett):	
Orbán Viktor	15%
Szálasi Ferenc	12%
Rákosi Mátyás	11%

Elismert, külföldi XIX-XX. századi közéleti személyisé-gek (az első 3 helyezett):	
II. János Pál pápa	12%
Gorbacsov	8%
Churchill	7%

Elutasított, külföldi XIX-XX. századi közéleti személyi-ségek (az első 3 helyezett):	
Adolf Hitler	9%
George Bush	7%
Osama Bin Laden	4%

Diák-vélemény

A közéleti személyiségek elismertségéről és elutasí-tottságáról kicsit korábban – 2004 tavaszán – a diá-kok is véleményt nyilvánítottak.

Ki az a személy a XX. századi közéletből, akit a legin-kább elismersz?	
Orbán Viktor	19%
Göncz Árpád	13%
Medgyessy Péter	4%

Ki az a személy a XX. századi közéletből, akit a legin-kább elutasítasz?	
Medgyessy Péter	19%
Orbán Viktor	15%
Rákosi Mátyás	9%

Ki az a személy a XX. század külföldi közéletéből, akit a leginkább elismersz?	
George Bush	8%
II. János Pál	6%
Bill Clinton	5%

Ki az a személy a XX. század külföldi közéletéből, akit a leginkább elutasítasz?	
Hitler	25%
George Bush	23%
Oszama Bin Laden	16%

A következőből ne maradj ki!

Milyen alapon választanak a diákok pályát, mit tudnak az oktatást érintő kérdésekről, milyen médiumokból tá-jékozódnak, mennyire érzik magukat biztosnak a kétszintű érettségi rend-szerében – néhány kiemelt kérdéskör, melyekre választ keres a Felvéte-li Információs Szolgálat (FISZ) Orszá-gos Középiskolai Kutatása. A kutatás célja, hogy felmérje, mennyire van-nak tisztában a diákok az őket érintő kérdésekkel, teljes körű képet adjon a fiatalok oktatással, továbbtanulással kapcsolatos tájékozottságáról, illetve rámutasson mindazokra a területek-re, amelyeken több információra len-ne szükségük. Az idén minden éret-tségit adó középiskola márciusban kézhez kapta a IV. Országos Középis-kolai Kutatás kérdőíveit, melyeket 10–12. évfolyamos, továbbtanuló diá-kok tölthetnek ki. A kitöltött kérdő-íveket április 20-ig kell postára adni a FISZ részére. A kutatás annál megbíz-hatóbb és átfogóbb jellegű, minél több iskola és diák véleménye alakítja az eredményeket, ezért egy középis-kolából három osztály válaszaira szá-mítanak a szervezők, és biztatnak

A kutatás teljes anyaga elérhető a *www.fisz.hu* oldal Kutatás menü-pontjában, illetve nyomtatásban a Középiskolai Évkönyvben olvas-ható, melyet a FISZ minden éret-tségit adó középiskolának ingye-nesen megküldött.

minden intézményt a diákokra nézve anonim kutatásban való részvételle-re. Ha valamelyik középiskolához nem jutottak volna el a kérdőívek, vagy to-vábbiakra van szükség, az igény jelez-hető a FISZ elérhetőségein, illetve a *kutatas@fisz.hu* e-mail címen.

A résztvevők számának alakulása

Év	Középiskolák	Diákok
2002	373	12 544
2003	414	26 678
2004	655	34 004

Néhány eredmény a tavalyi kutatásból

A legnépszerűbb továbbtanulási pá-lya a kommunikációs és a gazdasági. A diákok ítélete alapján a legjobb felsőoktatási magánintézmény a Bu-dapesti Kommunikációs Főiskola. A leginkább elismert külföldi köz-életi szereplők: George Bush, II. Já-nos Pál pápa, Bill Clinton. A továbbtanulni szándékozó diá-kok 79 százaléka tervezi, hogy vala-milyen tantárgyból emelt szintű érettségit tesz.

A fiúk inkább a matematikát, az informatikát és a fizikát preferálják emelt szintű érettségi tantárgyként, a lányok pedig a magyart és az ide-gen nyelveket.

Az érettségivel, továbbtanulással kapcsolatos rendezvények között a legismertebb a Központi Érettségi Nyílt Nap.